Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Makſa ar peeſuhtiſchanu par paſti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 35 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ 60 „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 25 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 85 „

Makſa bez peeſuhtiſchanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festdeenahm no pilsk. 10 ſahkot.

Makſa par ſludinaſchanu:
par weenas flejas ſmalku rakſtu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rindu eenem, makſa 5 kap.

Redakzija un ekſpedizija Rigâ, Ernſt Plates bilſchu- un grahmatu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera baſnizas.

31. gada-gahjums. — Mahjas Weesis iſnahk weenreiſ pa nedeku.

№ 39. Sestdeen, 27. septembrî. 1886.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war paſtellet un **ſludinajumus** nodot **Rigâ, pee Petera baſnizas.** Bez tam „Mahjas Weesi" war wehl paſtellet bez daudſ peenemſchanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilſehtâs, kâ: **Jehſis:** Grahwel un Peterſon k. bodês; **Walmeerâ:** E. G. Trey k. bodê; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin k. bodês; **Nujenê:** J. Alkſne k. grahm.-bodê; **Limbaſchôs** D. Uhder k. bodê; **Jelgawâ:** H. Allunan un Beſthorn k. grahm.-bodês; **Bauſkâ:** J. Beckmann k. grahm.-bodê; **Kuldigâ:** Beſthorn k. grahm.-bodê; **Wentspilî:** M. Ries k. grahm.-bodê; **Leepajâ:** Ukſtin k. grahm.-bodê; **Tukumâ:** Baumann k. grahm.-bodê; **Talſôs:** H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontſchewski k. grahmatu-bodê; **Kandawâ:** Jaegermann k. weeſnizâ; **Sabilê:** Ginter kga weeſnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apſtellet pee ſaweem zeen. draudſes mahzitajeem, ſkolotajeem un pagaſta ſkrihwereem, kurus mihli luhdſu, tahdas apſtelleſchanas laipni peenemt.

Sina.

Ar 40. numuru ſahkſees beidſamais gada zetorkſnis un par ſcho laiku makſa **„Mahjas Weesis"** ar Peelikumu **50** kap. un bez Peelikuma **30** kap. Ar peeſuhtiſchanu par paſti nahk 35 kap. paſtes naudas klaht.

Ernſt Plates,
„Mahjas Weesa" ihpaſchneeks un atbildoſchais redaktors.

Politikas pahrſkats.

Ar ſewiſchku labpatikſchanu Wahzijas awiſes peemin ſinojumus, ko Franzuſchu awiſchu ſinotaji ſawahm awiſehm peeſuhtijuſchi par leelajeem Wahzu munſtureem un paradehm, pee tam apraksidami to eeſpaidu, ko dabujuſchi, ſkatidamees uſ ſcheem kara-pulkeem. Tà par peemehru kahdas Franzuſchu awiſes (Journ. d. D.) ſinotajs ſawâ ſinojumâ par keiſara paradi rakſta: „Tas bija leeliſks ſkats, pilns ſpoſchuma un krahſas. Gan nekad nebiju redſejis tik daudſ kiweru un kareiwju zepures weenâ weetâ kopâ. No agra rihta ſahkot kara-pulki dewahs uſ parades un munſtureſchanas weetu un neſkaitamee kauſchu pulki uſ wineem noſkatijahs. Uſ kahjineeki ſaldateem maſ ko ſkatijahs un ſilee draguni un dſeltanee ulani zik neko tika eewehroti, tapehz ka tos ikdeenas ſche dabuhn redſet. Bet wiſu kauſchu azis bija ſaweenotas ſkatiſchanâ uſ Deuzes kiraſeereem, kas zaur ſawu iſſkatu atgahdinaja 30 gadu karu. Ne maſaku wehribu uſ ſewi greeſa ſilee huſari ar ſaweem dſeltanajeem ſchnoreem. Sirgi ir apbrihnojami un teeſcham ir loti teizami un brangâ buhſchanâ, ari tad wehl, kad ſirgi no iſdariteem munſtureem bija nopuhleti. — Keiſars nekad neleekahs uſ ſewi gaidit, uſ matu, kà winſch noſazijis, winſch ari atnahk un munſtureſchana eeſahkahs. Laiks jaw pagahjis, kur Wahzijas keiſars jahſchus pahrraudſija ſawu kara-ſpehku munſturus, bet wezums, kas wiſus ſpehkus nogurdina, naw winam uſmanibu maſinajis preekſch wiſahm kareiwju leetahm. Weens pats ſawâ kareetê winſch brauz kara-pulku rindahm garam un tos ſmalki pahrrauga, tà ka jadoma, winſch apluhko katru ſaldatu un wiſus ſihkumus eewehro pee mundeera jeb cerotſcheem. Pehz pahrraudſiſchanas nahza garam marſcheſchana un te wehl ihpaſchi naw peeminams, ka ta tika uſ matu iſdarita. Bet kas mani wehl wairak pahrſteidſa, bija kahrtiba un ahtrums, ar kahdu kara-pulki noſtahjahs wajadſigâs rindâs un ſtuhrôs. Weenu ſtundu preekſch parades un weenu ſtundu pehz parades neweens ſaldats wairs nebija redſams uſ parades weetas un tas dara generalibai godu, kas ſawus ſaldatus tà eemunſterejuſchi."

Tapat ari rakſta kahds zits Franzuſchu awiſes ſinotajs, pee tam peeminedams, ka pee Franzuſchu ſaldateem tahdas ihpaſchibas daudſ maſak pamanamas. Wahzija zaur ſcheem munſtureem parahdijuſe ſawu leelu ſpehku kara-pulkôs.

Tik daudſ iſ Franzuſchu awiſchu ſinotaju ſinahm.

No Auſtrijas-Ungarijas ſinodami, waram peeminet, ka kahds Ungarijas politikas wihrs, ſihmejotees uſ Wahzijas-Auſtrijas draudſibu ſazijis ſchahdus eewehrojamus wahrdus: Wahzija ar ſawu draudſibu mums Auſtreeſcheem-Ungareem maſ ko war lihdſet. Ja mums iſzeltos karſch, tad Wahzija ar ſaweem kara-pulkeem mums newar nahkt palihgâ, tapehz ka winai paſchai tee wajadſigi, lai waretu droſcha buht pret Franzijas uſbrukumeem. Ja mums iſnahktu karſch, tad mums japalaiſchahs uſ ſaweem ſpehkeem ween, mums naw neweena beedra un Wahzija mums newar buht ihſts kara-beedris.

Holandijas waldiba tagad wiſus ſawus ſpehkus ſanehmuſe, lai ar ſtingreem ſoteem waretu apſpeeſt ſozialiſtu un pretwaldneeku nemeera zehlejus. Nupat eeſneegts preekſchlikums par likuma pahrgroſijumu, pehz kura beedribas un ſapulzes atkautas. Pehz ſchi preekſchlikuma tikſchot bez weetigas teeſas atlaujas wiſas rihkoſchanas un ſapulzeſchanas ſem klajas debeſs aiſleegtas. Ari ſchahdas weetigo teeſu atlaujas tikſchot ſewiſchki aprobeſchotas, proti winas wareſchot tikai atlaut ſapulzeſchanahs bez karogeem un ſewiſchkahm noſihmehm. Miniſtrim ta wara, uſ kahdu laiku ſchahdas ſapulzes pawiſam kahdâ apgabalâ aiſleegt. Ja kahda ſapulze iſrahditu kaut kahdu preteſtibu pret likumigas kahrtibas waj kahdu likuma ne-eewehroſchanu, tad teeſas war uſ weetas ſlehgt ſchahdu ſapulzi.

Par Spaneeſchu generala Wilakampas apzeetinaſchanu kahda ahrſemes awiſe paſneedſ ſchahdas ſinas: Generalis Wilakampa glehwakâ wihſê atſtahja ſawus kara-pulkus, kad teem waldibas kareiwji uſbruka.' Kad winſch ſchos redſeja tuwojamees, tad winſch ſawejeem lika ſchaut un pats pa to ſtarpu laidahs lapâs, kahdâs dſirnawâs, Noblejas tuwumâ, paſlehpdamees, kur winſch wehlaku pagrabâ tika atraſts un apzeetinats. Wilakampa nekur naw iſrahdijees par ihſtu waroni. Taî laikâ, kad Serrano ſazehlahs uſ dumpi, winſch eeſtahjahs par ſawwalneeku taî kara-pulkâ, kas kehnineenei Iſabelai bija palizis uſtizigs; bet kad ſchis kara-pulks tika no republikaneeſcheem ſakauts, tad winſch pahrgahja pee teem atkal. Wehlak winſch peebeedrojahs Karliſteem un tad atkal Alfonſo peekritejeem. Beigâs, kad kehninſch Alfonſo winu bija pa-augſtinajis par generali, winſch atkal peeſtahjahs pee kehnina Alfonſo pretineekeem. Tahds wihrs ir Wilakampa, kam tagad peeſpreeſts nahwes ſods un tahdu ſodu winſch pilnigi pelnijis. Daſchi eeſneeguſchi luhgumu, lai winu apſchehlojot. Redſeſim, waj kehnineenewaldone winu apſchehlos.

Iſgahjuſcho ſwehtdeenu notikahs rihkoſchanas pret katolu garidſneekeem Româ, Neapelê, Florenzê un Piſâ, pee kuŗahm wairak tuhkſtoſchu zilweku peedalijahs. Româ gahja demokratiſko beedribu beedri uſ „Kampo-Werano" noſauktu kapſehtu un tur peeſita rakſtu, kas pahweſtu aiſker, pee kahda zilweka peeminekla, kurſch ſem pahweſta waldibas 1861. gadâ tika noteeſats un kuŗam wahrds Lokateli. Garidſneeku awiſes bija ſazijuſchas, ka Lokateli tizis uſ nahwi noteeſats, tapehz ka tas kahdu ſchandarmu nahwigi eewainojis, bet bijuſchais Romas ſindikus, grafs Piantſchani, bija pee wina kapa iſteizis, ka Lokateli eſot dumpineeks un tapehz eſot noteeſats. Pilſehtas waldes peeſehdetajs ſawa amata pehz mineto beedru gahjeenu uſ kapſehtu ſanehmis, bet winu garigee beedri no ſawa amata atſazijuſchees, tapehz ka wini newarot atlaut, ka noſeedſneekam parahdot tahdu godu. — Neapelê tika noſpreeſts ar balſu wairumu, ka muhkenes iſ Sapienzas kloſtera iſdſenamas un tur dſihwokli eerahdami nabaga familijahm. Erzbiſkaps tam pretojahs, bet ar ſaweem peekritejeem newareja dabut balſu wairumu un tapehz no ſawa amata atſazijahs. Lai ſcho uſwari par garidſneekeem waretu pagodinat, tad brihwprahtigo beedribu beedri iſrihkojuſchi ſwehtku gahjeenu zaur pilſehtu. Garidſneeku peekriteji ſauza: „Lai dſihwo pahweſts-kehninſch!" Brihwprahtigee atkal ſauza: „Lai dſihwo Italija un kehninſch Umberts!" Piſas un Florenzas pilſehtâ noſpreeda tautas ſapulzê, ka ſtingri jaturotees pee kloſtera atzelſchanas likuma un pret jeſuiteem. Praſtakee kaudis no ſchi ſpreeduma tà bija aiſgrahbti, ka jaw baidijahs, ka wini neſahkot uſbrukt jeſuiteem un polizija ſpehra wajadſigos ſokus, ja wajadſetu par droſchibu gahdat. — Mailandê no pret-garidſneeku beedribas iſlaiſts zirkularu rakſts, lai noturot ſapulzi, kur pret garidſneekeem buhtu iſdarami iſrihkojumi, proti buhtu jatura preekſchlaſijumi un ja-iſlaiſch raksti, kas publiku atbaida no garidſneeku ſkolahm un garidſneeku darbus daritu ſinamus; tapat zaur ſcheem rakſteem wajadſetu gahdat, ka lihku ſadedſinaſchana tiktu paſihſtama, kas garidſneekeem ne-eſot pa prahtam. Tà Italijâ daſchâs pilſehtâs rihkojahs, lai waretu ſawu pretigo prahtu pret katolu garidſneekeem iſrahdit.

Kà Franzuſchu awiſes ſino, tad Franzijâ tagad eſot iſmehginata kahda jauna ſprahdſinaſchanas bumba, kas iſrahdot leelu ſpehku pee ſadauſiſchanas un tapehz buhſchot no leelas wehrtibas karâ. Plaſchakas ſinas par ſcho ſawadu bumbu wehl naw ſinamas.

Starp Indeeſcheem iſzehluſchees pret Angliju nemeeri, kas ſchinî brihdî ihpaſchi Angleem nepatihkami. Kad pee kahdeem ſwehtkeem Etawâ pee Alahabadas iſzehlahs ſtrihdus ſtarp Hindeem un Indeeſcheem, tad tureenas teeſas lika apturet dſelſzeka brauzeenu, kas Angliu kara-pulkus weda uſ Birmu, lai ſaldati palihdſetu meeru uſturet. Kad ſaldati peenahza, tad kaudis palika nemeerigi un gahſahs ſaldateem preti, tà ka no ſaldatu ſchtikeem jeb pihkeem wairak tika eewainoti. Alahabadâ wajadſeja kertees pee droſchibas lihdſekleem. Wiſi eedſihwotaji, kas pehz pulkſten 9 uſ eelas tika ſatapti ar rungahm un cerotſcheem, tika apzeetinati.

Ahrſemes ſinas.

Wahzijas juhru un Baltijas juhru grib ſaweenot zaur kanalu. Par ſcho kanalu rakſchanu kahda ahrſemes awiſe paſneedſ ſchahdas ſinas: Kà tizis ſinams, tad Pruhſchu miniſterijâ preekſch walſts darbeem eezeltais wirsbuhweſrahts Benſchs, kam jaw ſenak plahni preekſch ſchi kanala preekſchdarbeem, tagad ari dabujis to uſdewumu, lai ſchahdus plahnus, preekſchlikumus un buhweſiſdarijumus pahrbauditu. Tapat ari tika ſinots, ka pee keiſariſkas kanala-kommiſijas, kas Kihles pilſehtâ atrodahs, peeder waldibas- un buhweſrahts Filſchers un waldibas rahts Lewe. Sem ſchihs kommiſijas ſtrahda zitas kommiſijas, kuŗahm daſchadi buhwes darbi uſtizeti. Schihs kommiſijas atrodahs Brunsbitelê, Burgâ, Rendsburgâ un Kihlê. Katrai kommiſijai ſawi ſinami darbi uſdoti.

Minchene. 20. ſeptembrî tur notika nelaimes atgadijums. Tas bija tà: Zirkû bija patlaban iſrahde, kad otras rangas grihda pahrluhſa, pee kam wairak ſkatitaju iſkrita zaur grihdu zauri. Iſbihſchanahs bija leela, kas wareja leelas jukas un breeſmas padarit. Par laimi ari bija zirkû prinzeſe Giſela, kuŗa no bailehm ſajukuſchai publikai uſſauza: „Paleekat meerigi, naw nekahdas breeſmas." Herzogs Ludwigs gahdaja par eewainoteem, kuŗu ſtarpâ diwas jaunas ſkukes dabujuſchas grûhtus eewainojumus.

Sakſchu-Altenburgas herzogs dibinaja 16. ſeptembrî, wina dſimſchanas deenâ, goda ſihmi preekſch apkalpotajeem, kuŗi paſtahwigi 30 gadus ilgi uſtizigi un godigi deen weenâ familijâ. Goda ſihme ſaſtahw iſ ſudraba kruſta: preekſchejâ puſê atrodahs ſkaitls „30" ar wahrdeem „par uſtizigu kalpoſchanu, 1886. gadâ", bet pakalejâ — herzoga wahrds ar kroni. Sihmi war walkat pee lentes iſ ſali-baltas krahſas, pee kruhtim. Kruſts pehz wina ihpaſchneeka nahwes paleek par radneeku jeb mantneeku ihpaſchumu un tahdâ atgadijumâ, kur tee wehletos kruſtu pahrdot, wineem tas ja-atdod atpakal herzoga pilsgalma miniſterijai, kur teem naudu iſmakſahs kruſta ſudraba wehrtibâ.

Wihne. Tur iſpauduſchahs walodas, ka drihſumâ tikſchot notureta Eiropas konferenze, kas Bulgarijas jautajumu pahrſpreedſchot. Kuŗa leelwalſts pirmâ uſ ſchahdahm domahm nahkuſe un zik tahlu minetâs konferenzes preekſchlikums iſſtrahdats, par to wehl nekas ne-eſot tuwaki ſinams.

Franzijas eewehrojamâ kara-leetu awiſe paſneedſ kahdu ſche peeminamu rakſtu, kurſch iſſaka eewehroſchanu, ka Franzuſchu tautai maſinajotees kareiwju gars. Tagadeis Franzuſis neturot nekahdu labu prahtu uſ kara-deenaſtu, kas winam behrnus atnemot un ja winſch ir rentineeks, tad wina deenaſtneekus nododot kara-deenaſtâ un ja winſch pats tanîs gadôs, tad paſcham ja-eeſtahjotees. Franzuſchi newarot apdraudſetees ar wiſpahrigo kara-deenaſtu, un daſchi pat nekaunotees atrautees no ſaweem kara-deenaſta peenahkumeem. Gan teekot wiſadas duhſchigas kara runas turetas, bet ſchahdi wahrdi maſ ko pahrgroſot paſchu leetu. Ihſtais ſaldats tagad eſot iſ Franzijas iſſudis, proti tahds ſaldats, kas netikai ar preeku dewahs kautinâ un tur ſawu dſihwibu atſtahja, bet kas ar ſird' un dwehſeli ſaldats buhdams, bija lepns uſ ſawu ſaldata mundeerinu, ſawus ſaldata peenahkumus uſ matu iſpildija un ſawu regimenti eeſkatija par ſawu ihſto dſimteni un ſawu karogu par ſawu tizibu, un kad wina wirsneeks tikai ar roku pameta, tad winſch bez apdomaſchanas bija gataws, pee pahrdroſchaka darba kertees. Kad winſch ſawus deenaſta gadus bija beidſis, tad winſch lepni ſtaigaja apkahrt ſawâ mundeerinâ jeb uniformâ un bija ihſta preekſchſihme preekſch kreetnibas, paklauſibas un likumu zeenibas. Tagad jaunais ſaldats ſawu mundeerinu neſa ar nepatikſchanu. Kapehz tas wiſs notizis, to minetâ awiſe iſſkaidro tà: Franzuſchu armija ſew nehmuſe Wahzijas kara-ſpehku eetaiſes par preekſchſihmi, bet ſchihs eetaiſes eſot Franzuſchu garam un dabai pretigas.

Tik tahlu minetâ Franzuſchu kara-leetu awiſe.

Spanija. Kahda Franzuſchu awiſe rakſta, ka wina no Madrides dabujuſi ſinas, ka pee Spaneeſchu-Franzuſchu robeſchahm eſot iſzehluſchees nemeeri. Blakus Karliſtu pulkeem ari eerodotees republikaneeſchu peekriteju pulki ſem kahdu republikaneeſchu wadona, kas 1874. gadâ karojis pret Karliſteem. Koronas kara-gubernators lizis apzeetinat diwus wirsneekus un wairak unterofizeerus, kas pee ſcheem nemeereem peedalijuſchees jeb iſrahdijuſchees par tahdeem, kas gribetu peedalitees. Barzelonas awiſes ſino, ka notikuſchi diwi kautini ſtarp waldibas kara-pulkeem un ſtarp dumpineekeem. Kahds wirsneeks un kahds zits dabujuſchi pahrſprukt pahri par robeſchahm, dodamees uſ Franziju, tà ka winus nedabuja ſawangot. — Karliſti, kas uſturejahs Pariſê tagad ſcho pilſehtu atſtahjuſchi. — Madridê tagad iſmekleſchana pret dumpineekeem nobeigta. Kara teeſa ſchinîs deenâs ſaſtahjahs. Madrides biſkaps eeſneedſis luhgumu, lai dumpineekus apſchehlojot, un ſchis luhgſchanas rakſts eſot parakſtits no kahdeem 12 tuhkſtoſcheem luhdſeju.

Turzija. Kà tagad tahs leetas ſtahw Turzijâ, peerahda ari ſchi buhſchana, ka Turki tagad jaw ſahkot par to domat, kas buhtu darams, ja Konſtantinopole tiktu no eenaidneekeem uſwareta. Uſ kuŗeenu tad ſultanam buhtu jadodahs, ja tas notiktu. — Kahda Angliu awiſe, par ſcho leetu rakſtidama, ſaka, ka Konſtantinopoles uſwareſchanas jautajums eſot deeſgan nopeetnis, tapehz ka tas ſtahwot drihſumâ preekſch durwim. Ja tahda uſwareſchana notiktu, tad tai wajadſetu notikt bez

kahdas leelas pasemoschanas preeksch sultana un Turku tautas. Tagad wispirms zelotees jautajums, kurp lai sultans, kad uswareschana notiktu, pahrzelot sawu galwas pilsehtu. Ta derigakà weeta israhdotees Kahiras pilsehta Egiptê.

Bulgarija. No Kreewijas uf Bulgarijas nosuhtitais generalis Kaulbars if Bulgarijas galwas pilsehtas pee Kreewijas weetneekeem Bulgarijâ laidis rakstu, kuram pehz ahrsemes awisehm schahds saturs:

1) Keisars zere, ka tagadejâ brihdî wisi Bulgari, pehz tam, kad wini sawus partijas zihninus pee malas likuschi, ustizigi un draudsigi tuwoschotees Kreewijai un ar pilnu ustizibu greesischotees pee Zara, kà winu weenigà atswabinataja, kam Bulgarijas labklahjiba arweenu ruhpejusehs.

2) Tapehz ka tukschu wahrdu un sinu laiks pahrgahjis, tad Zars gaidischot darbus, zaur kureem Bulgarija bes schaubischanahs israhdischot sawu padewibu, un tad tikai Zars atkauschot, ka semes soku weizinaschana uf preekschu tiklab eekschkigâs, kà ari ahrigâs buhschanâs noteekot.

3) Kreewija nedf wehlotees nedf ari zenschotees pehz tam, lai Bulgarija tiktu isnihzinata, turpretim wina wehlotees, lai wina, proti Bulgarija, katrâ sinâ attihstotees, un kad Bulgari saweem Kreewu brahleem zik neko ari tuwinatos, tad wini warot droschi palaistees, ka Kreewija winus pabalstischot winu jautajumôs, kas ar Bulgarijas pastahweschanu stahwot jo tuwâ sakarâ un no kam atkarotees wisa winu nahkamiba.

4) Zirkulara raksts issakot, ka Bulgaru beidsamee darbi ne-israhdot to ustizibu, kahdu sagaidit Kreewijai bijuse teesiba, un norahdot ari uf to apstahkli, ka Zara pateizibas depescha neesot deesgan Bulgaru starpâ isplatita.

4) Karogu isnihzinaschanu esot uf katru kareiwju darijuse behdigu eespaidu; karogu isnihzinat (tà zirkulara rakstâ teek sazits) esot rupjsch, wehsturei nepasihstams darbs, kas apsmehjot wisas kara-tikumu domas un tahm esot nahwigs usbrukums; jo karogs esot kara pulku nodalai dota swehta sihme, kas winai teekot atnemta, kad wina nepeeklahjigi, nezeenigi uswedotees. Tas pats ari esot sakams, kas sihmejotees uf jaunu wirsneeku skolu, no kureenas isnahkot turpmakee wirsneeki.

6) Ja esot pateesiba, ka Bulgarisks karogs, kas puschkots swehta Georga krahschnumu, esot isnihzinats, tad Bulgari esot noseeguschees pret sawstarpigo tautas peeklahjibu.

7) Zirkulara rakstâ teekot peemineta tautas weetneeku un sobranjes smeekligà istureschanahs, ka tanî paschâ laikâ tikuschas suhtitas telegrafa sinas pee Zara un pee Battenbergas printscha (bijuscha Bulgarijas firsta).

8) Nedf Battenbergas prinzis nedf ari wina brahli ne sem kahdeem nolihgumeem netikschot uf Bulgarijas trona.

9) Mehs pagehram, ka leelàs tautas-sapulzes sanahkschana tikai notiktu pehz tam, kad swabada, bes kahdas esoschas speeschanas isdarita wehleschana notiktu.

10) Mehs tapehz to eeraugam par nepeezeeschamu un to ari pagehram, ka kara likumi tiktu atzelti, tee pee nemeereem peedalijuschees wirsneeki tiktu atlaisti un zelschanas notiktu pehz diweem mehnescheem.

11) Muhsu pagehrumam par atbalstischanu, ka wirsneeki tiktu atlaisti brihwi, esam issazijuschi, ka mehs peekrihtam tahdahm domahm, ka weena partija, kurai truhkst likumigas waldibas pamata, newar par otru partiju spreest un to noteesat.

12) Beidsot wiseem Bulgaru patrioteem dodam padomu, lai aismirstu pagahjibu, tikai domatu pee nahkamibas un kertos pee tahs walsts dsihwes nodibinaschanas, kas tagad wineem preekschâ stahjahs un istihrihs wisus netihros twaikus, kas jauno waldibu waretu apgruhtinat.

Tik tahlu minetais raksts no Kaulbarsa.

Asija. Ar uswareto Birmas walsti Angleem negrib lahgâ weiktees; wineem ta par jaunu jauswar. Anglu waldibai atkal jasuhta jauni kara pulki uf Birmu, kur tagad leelakàs nekahrtibas. Anglu kara pulki tureenas gaisu newarot lahgâ paneft, zetortdala no wiseem kara-pulkeem tagad gulot slimnizâ.

Angleem ari wairs nekur negrib ihsti weiktees, nedf Egiptê, nedf Birmâ.

Nujorka. Wisdahrgakos behrnu ratinus pirmo reisi Nujorkâ apstelleja kahda K. kundse preeksch sawas meitas meitas. Kareetei ir osola koka riteni ar loti plahnahm tehraudu rehpehm; sehdeklis, gleemescha tschaumalas weidâ, pahrwilkts ar baltu sihda plihschu un tahdahm paschahm podsinahm. Sem pakahjeem ir nolikts tahds pats balts, sarkaneem roschu seedehm isgresnots, mass Perseeschu tepdekis. Pahrsegs isgatawots is beesa balta atlasa, isoderets roschainu sihdu, isgresnots ar wislabakahm Walenzijas spizehm. Kareetes pusês atrodahs familijas wapenis. Masà mantneeze gul schaî gresnâ kareetê uf seemeku-sosu duhnahm. Wisleelakais gresnums ir apsegs. Uf balta sihda isschuhtas baltgani-silas asteru pukes un Mahras pukites, kuras apwij meschu roschu sihmejumi.

Eekschsemes sinas.

Widsemes kameralpalatas pahrwaldneeks Brilliantows peeskaitits finanzministerijai un wina weetâ par Widsemes kameralpalatas pahrwaldneeku eezelts lihdsschinigais Jekaterinoslawas kameralpalatas pahrwaldneeks Doliwo-Dobrowolskis.

Preeksch Rigas-Pleskawas dselszeła buhwleetu kontroles walstskontrole eezehluse: tit. rathu Jewreïnowu — par wirskontroleeri; hofrahtu Tomkewitschu — par wezako kontroleeri un gub. sekretaru Jawstschikowu — par kontroleeri.

Widsemes gubernas karaklausibas kommisija issino „Widf. gub. awisê", ka 2910 rekruti, kas schogad nemami Widsemê, un isdaliti, tà ka nahksees dot:

Rigas	apr. 1.	eezirkn. no	798	eesauzameem	228	rekr.
	2.	„ „	480	„	137	„
	3.	„ „	299	„	85	„
	4.	„ „	298	„	84	„
Walmeeras	„ 1.	„ „	316	„	91	„
	2.	„ „	409	„	117	„
	3.	„ „	268	„	76	„
Zehsu	„ 1.	„ „	382	„	109	„
	2.	„ „	335	„	96	„
	3.	„ „	260	„	74	„
	4.	„ „	262	„	74	„
Walkas	„ 1.	„ „	267	„	76	„
	2.	„ „	218	„	62	„
	3.	„ „	319	„	91	„
	4.	„ „	370	„	106	„
Werawas	„ 1.	„ „	369	„	106	„
	2.	„ „	316	„	91	„
	3.	„ „	253	„	72	„
Tehrpatas	„ 1.	„ „	480	„	137	„
	2.	„ „	528	„	151	„
	3.	„ „	260	„	74	„
	4.	„ „	374	„	107	„
Pehrnawas	„ 1.	„ „	379	„	109	„
	2.	„ „	217	„	61	„
	3.	„ „	236	„	67	„
Wilandes	„ 1.	„ „	279	„	79	„
	2.	„ „	363	„	104	„
	3.	„ „	317	„	91	„
Arensburgas	„ 1.	„ „	541	„	155	„
		kopâ 29 eez. no	10193	eesauzam.	2910	rekr.

Latwija — lauschu weselibas sinâ. Eekschleetu ministerijas statistikas komiteja sawahkuse un islaiduse sinas par to, zik katrâ gubernâ rekruhschu kommisijas isbrahke jauneklus neweselibas dehl, kara deenastam ismeklejot. Is schahm sinahm nu redsams, ka Baltijas gubernâs lauschu weseliba ir wahja, salihdsinot ar daschahm Eekschkreewijas gubernahm. Peemehram, no wiseem 20 gadu wezeem jaunekleem esot slimu un kropligu: Igaunijâ 27,30%, Widsemê 24,48%, Kursemê 20,45%; turpreti Eekschkreewijas gubernâs tikai 14,52 lihdf 18%. Kaukasijâ un Asijâ 18,87%. Weenigi Polija stahw weselibas sinâ sematu par Baltiju; Kalischas gubernâ 28,87%, Lamschas 25,76%, Warschawas 22,05% u. t. pr. (Austr.)

No Ropascheem „Balt. Wehstn." sino: 10. sept. sanahza muhsu basnizas konwents, kurâ uf konwenta preekschneeka, Ropaschu muischas ihpaschneeka barona J. Wolff kga, preekschâ likschanu tika nospreests, draudses-skolu pawisam slehgt. Slehgschanas wajadsiba tika isskaidrota zaur to: 1) ka skola wahji teekot apmekleta (pagahjuschâ semestrî tikai no 6 skoleneem); 2) ka draudses-skolahm wispahrigi tagad esot koti mas swara, un 3) ka lihdsschinigam draudses-skolotajam, kas turklaht ir ari kesters, organists un mahzitaja paligs, turpmaki buhschot wairak darbu schôs pehdejôs amatôs un tadehl nespehschot wairs kahrtigi ispildit skolataja amata. Draudses-skolas ehkas un seme paleek basnizas kesteram.

No Aumeisteres. Schejeenes Behrschu mahjas gruntneekam 2. septembrî pulksten pusdiwôs no rihta nodega rija. Saimneeks sasauzis puischus pee kulschanas un atrada, ka jaw bija sarâ uguns; bet naw sinams, no ka skahde zehluseh s.

Te wehl japeemin, ka Aumeistereeschu gruntneeki sawas mahjas gandrihs pa leelakai dalai ir itin labi pehz jaunakas modes eegruntejuschi; wini ari naw wis slinki pee zelu uskopschanas. Te peemineschu P. K. gruntneeku, kam zelsch eet no brugeta leelzeła par purweem un grahweem, bet tadehl ir labi iskopts, grahwi gar abahm pusehm norakti un grants tapat labi kà uskoptam leelzełam par wirsû nobehrts, tà ka katrâ laikâ ar sauseem rateem war braukt pahri. Wina mahja ari isglihtota ar daschadeem lapu kozineem, jaunekles ari naw slinkas pee puku dahrsa uskopschanas un sawa dsihwokła uskopschanas.

Peter Jautrais.

No Leimaneem. Sche pasihstams kahds wihrs, kas wisâ apkaimê un tahlumâ isslawets kà leels „dakters". Ne-apdomigi un tumschi lautini leen pee wina weenâ lihschanâ. Kad trihs reises ween pee wina wahjneeks no-eimot, tad jaw esot pilnigi wesels. — Uf scha pagasta robeschahm ar Wez-Peebalgu atronahs Deewa luhgschanas nams, jeb pa schejeenisku — kambars. Schee kambari (Wez-Peebalgas draudsê winu ir wairak) teek taisiti preeksch apkahrtejeem laudim, kam tahlu basniza un kas tad swehtdeenâs sche salasahs un tur deewwahrdus. Par deewwahrdu turetajeem teek eewehleti no draudses mahzitaja preeksch weena „kambara" 5 lihdf 8 wihri, sazitaji, kas pehz kahrtas tura deewwahrdus. Schahds eestahdijums buhtu iten teizams, ja minetee wihri turetos tik pee sawa peenahkuma, nolasitu tahs deenas lekzionu, issazitu kahdu dseesmu pantinus un tos kopâ ar draudsiti nodseedatu. Bet wini tura paschsazeretas runas, kas daschreis tik tahlu no deewwahrdeem noklihst, ka deewbihjigam klausitajam swehtu juhtu weetâ tik ihgnumu un reebumu atstahj. (B.)

Walka. Par dselszeła darbeem pee Walkas pasneedsamas schahdas sinas. „Walk. Anz." raksta: Kad mehs lihdf schim tikai redsejam, ka inscheneeri un strahdneeki zaur muhsu pilsehtu zauri gahja, tad tagad waram sinot no dselszeła darbeem, kas teek pastrahdati pee muhsu pilsehtas. Tà par peemehru aiss pilsehtas kapsehtai teek weeta nolihdsinata, kur nahks bahnusis; no isgahjuschàs pirmdeenas sahkot, tur strahda kahdi 30 brauzeji, kas semi peewed preeksch pildischanas; bet schis brauzeju skaitls drihsumâ tikschot pawairot uf 100. Ari aiss Mahkrainu pirts kà ari pee Luhdes kapsehtas jaw eesahkuschi dambjus usmest. Zaur pilsehtas meschu jaw iszirtas lihnijas, tiklab preeksch Werowas kà ari preeksch Tehrpatas dselszeła un wajadsigee darbi tur pee dambja eesahkti. Kahdas trihs werstes no pilsehtas, pee Tambera kroga, semes darbi pee dselszeła dambja gatawi, tà ka dambi jaw werstehm war pahrskatit. Dselszeła dambim Felkas apgabalâ bija sawada nelaime japeedsihwo. Dambim daschâs weetâs ja-eet pahri par purwajeem. Weenâ purwainâ weetâ, kur dambis gahja pahri, kahdu rihtu eerauga, ka dambja gabals pasudis. Kà teiz, tad taî weetâ purwim apaksch semes esot esars.

Darbi pilsehtas tuwumâ teek pastrahdati no schejeenas strahdneekeem; wini dabuhn par katru kubiku asi semes, ko isrok un usber 1 rbl. 20 k. Brauzeji par leelakai dalai strahda par deenas algu un par sirgu un rateem maksa 1 rbl. 50 k. Strahdneeki, kas semi ratôs eeber, dabuhn 60 k. par deenu.

Kursemes mahzitaja sinodê, kas nupat tika notureta Jelgawâ no 10. lihdf 13. septembrim, kà „L. Aw." sino, Kursemes schulratha kungs, Buscha mahzitajs, garakâ preekschnesumâ sinoja par Kursemes laukskolu stahwokli, kas mums leekahs buht tik swarigs, ka mehs to sche ihsi atstahstam. Pee statistiskahm sinahm un skaitleem turedamees, schulratha kungs mehginaja aprahdit to pakahpeenu, kuru Kursemes laukskolas beidsamajâ gadu desmitâ sasneeguschas. Salihdsinot ar tahm sinahm, kas kà pirmàs tika islaistas 1877. gadâ, pehz tam, kad laukskolas bija dabujuschas sawus waldibas likumus, isnahza, ka skolu skaits gan tikai pakahpees no 351 lihdf 378, bet ka tak ne masak kà 135 skolas pa dalai no jauna buhwetas, pa dalai no pat pamateem pahrbuhwetas. Skolenu kopskaits minetâ gada desmitâ tikai diwôs pirmajôs gadôs eewehrojamâ mehrâ wairojees, proti pa 2146 skolas behrneem; bet no ta laika mas swalstotees, palizis weenadâ leelumâ, un bija 1885. gadâ 26,264 skolas behrni. Bet sehnu kopskaits no 1877. gada pamasinajees pa 1299, eekam meitenu kopskaits pawairojees pa 1645 skolneezehm; gada-skolenu skaits pakahpees pa 535. Sehnu skaitu masinaschanos referents norahda uf to, ka noteek leela speeschanahs uf pilsehtas skolahm un spreesch, ka zaur to beidsamajôs 8 gadôs skolas behrnu skaits no 64 proz. sehnu un 36 proz. meitenu pahrgrosijees uf 57 proz. sehnu un 43 proz. meitenu. Ari tai sinâ laboschanas eestahjusees, zik skolenu nahk uf weenu skolu un weenu skolotaju. Toreis nahza uf katru skolu 69 skolas behrni, tagad 55 — toreis uf katru skolotaju 78 skoleni, tagad 48. Tapat ari tai sinâ ir to preezatees, ka skolas tikuschas apgahdatas ar mahzibu lihdsekleem, kas zaur skaitleem tika tuwaku aprahdits. Lihdsâs tam ari ar skolas apmekleschanu gahjis kahrtigaki; jo ne-aisbildinatu nokaweto deenu skaits zaurmehrâ swalstahs starp 0,57 un 2 deenahm. Isdewumi zaurmehrâ par katru skolu ir no 1877. pawairojuschees no 259 uf 490 rubleem. Skolotaja lone zaurmehrâ istaisa 283 rbl. 24 kap. Kopisdewumi par laukskolu usturescha nu Kursemê ir aprehkinami masakais uf 182,575 rubleem. 24 proz. no schahs summas teek segtas no muischas ihpaschneekeem, no basnizas un zaur eestahdijumeem, jeb nowehlejumeem. Salihdsinot wirspilsteesas apgabalus sawâ starpâ, referents domajahs skolas buhschanas Tukuma wirspilsteesas apgabalâ un schinî atkal Jaunpils draudsê nosihmet par wisu labakahm. — Ar kahdu sekmi skolas strahdâ, referents raudsija nodibinat zaur to, ka aisrahdija, ka tahdu skolotaju skaits, kas seminarâ dabujuschi sawus diplomus, pawairojees no 181 uf 394, un wehl tikai atrodotees 50 skolotaju bes diplomeem un 10 tahdu, kas pagaidam ispilda sawu amatu. Aprahdot ar kahdeem sirds prahteem skolotaji apdahwinati, referents atbalstijahs uf 30 prahwesta-aprinku skolotaju konferenzehm un uf teem skolotaju isstrahdajumeem, kas winâs tikuschi lasiti preekschâ. Winsch tanis atrada peerahdijumus, ka skolotaji naigi zihtahs sawôs gara darbôs un wairakee no wineem gaischi noprot tiklab sawa usdewuma swehtu nopeetnibu, kà ari to, zik speedigi wajadsigs, ka basniza un skola eet roku rokâ.

Jelgawa. Osolmuischas Klijeenu rija, 4 werstes no Jelgawas, pee Rigas schosejas, kà „Mit. Ztga" sino, nodega 10. septembra wakarâ. Kà uguns zehluseh s, toreis neweens nesinaja sazit. Otrâ deenâ Jelgawâ sakehra kahdu wihru, kas sahkumâ leedsahs teikt sawu wahrdu; bet wehlak isdabuja, ka ir Rigâ peerakstitais Aleksanders M., kas beeschi jaw sodits sahdsibas dehl. Winsch tad nu ari atsinahs, ka kopâ ar kahdeem N. un B. aisdedsinajuschi Klijeenu riju. N. wisu isdarijis un M—am par palihdsibu apsolijis 25 r., kurus wehl ne-esot dabujis. Waj N. zita kahda usdewumâ to darijis, winsch nesinot sazit. Peektdeen 12. septembrî isdewahs apzeetinat minetos N. un B. un kopâ ar M. nodot Dobeles pilsteesai. N. un B. leedsahs, sazidami, ka usdeweju M. nemas nepasihstot.

Jelgawa. Kahdam Swehtes eelâ dsihwojoscham Latweetim, kurpneekam P., preeksch wairak nedelahm seewa, ar kuru jaw gadus seschus kopâ laulibâ sadsihwojis, peepeschi pasuduse jeb aisbehguse, maso gadu wezo dehlenu panembama lihdf. Kurpneeks pats ar leelako, pezu gadu wezo dehlu bijis aisgahjis uf schenki, kur tas ilgaku laiku uskawejees, un kad ap pusnakti pahrnahzis, tad wiss mahjâs bijis tukschs, — mihlà seewina bijuse aislaidusehs lapâs un wehl lihdf schim neesot greesusehs atpakal. — Tapat ari gahjis kahdam jaw labi padsihwojoscham gruntneekam, aiss Annas wahrteem, kam bija eepatizees, wehl otro reisi dotees laulibâ, un kas ari drihs bij atradis skaistu, gluschi jauninu muhscha beedreni. Pehz kahdeem mehnescheem jaunà seewina sahkuse pee nowakarehm iseet, kà pati teikusehs, pa satumeem „uf schpazeeri", un tà kahdâ wakarâ, wihram mahjâs ne-esot, daschadas drahnas panembama lihdf, klusitinam aisgahjuse un wehl scho baltu deen' ne-esot pahrschpazeerejuse mahjâs. (L. A.)

Uf zela starp Saldu un Auzi, kahdas 5 werstes aiss Wez-Swahrdes kroga, kà „Gold. Anz." wehsta, pirmdeen, 17. septembrî atrasts Saldus suhrmanis blakus sawam wesumam bes dsihwibas. Zik issinats, tad suhrmanis meegâ nokritis no wesuma, groschôs sapinees un tà kahdu wersti no sirgeem tizis wilkts. Kahdi 40 rbl. naudâ un wehstules pee wina atrastas ne-aistiktas.

Sihkeles (Jlukstes aprinki) mahzitaja muischâ, kà „Ztg. f. St. u. L." raksta, naktî no 19. uf 20. septembri pastrahdats negants laupitaju darbs. Laupitaji strahdajuschi ar tahdu pahrdroschibu un besgodibu, ka truhkst wahrdu to aprakstit. 3 laupitaji bija dsihwokli eekschâ eenahkuschi. Abeem deenasta laudim laupitaji draudeja ar nahwi, ja meerigi ne-istureschotees waj pehz paliga saukschot. Bet mahzitajs ar sawu laulato draudseni tikuschi tuhlit saseeti un pee mahzitaja tika pastrahdati nezilwezigi darbi. Negantneeki nodedsinaja dselsi sarkanu un ar to dedsinaja mahzitajam kahjas, sazidami: „tehtit, saki mums, kur tawa nauda?" Mahzitajs atteiza, ka winam tikai esot 22 rubli un tos wini warot nemt. Wehl wairak mozits un tirdits, mahzitajs un wina kundse isteikuschi: „Juhs muhs warat gabalôs greest, wairak mums naw skaidras naudas." Laupitaji tad panehmuschi daschadas selta un sudraba leetas un tahs zaur logu pasneeguschi saweem laupischanas beedreem, kas ahrpus loga stahweja. Laupitaji panehmuschi smuku wezas naudas krahjumu, wisadas rotas leetas, duzehm sudraba ehdamu un tehjkaroschu, kas bija apsihmetas ar burteem: L. W., C. C., J. C., E. C., Ag. un F. F., diwas leelas preekschâ leekamas karotes, selta gredsenus u. t. pr., tad drehbes, kuru starpâ peeminamas 2 kungu uswalki, peleki un melni, 2 kungi paleto, 1 lapsas dahmukaschoks, 1 mahzitaja mehtelis, sihda drehbes u. t. t. Laupitaji mahzitaja muischâ usturejuschees no pulksten 12 lihdf 3, bet sasteetais mahzitajs un wina laulatâ draudsene tikai ap pulksten 7 tika no sawahm saitehm atswabinati un proti no mahzitaja kundses wezàs mahtes. Ne-isprotamâ wihsê deenastameitas bija lihdf rihtam aismigushas, tahs paschas, kas wisu laupischanas notikumu sinaja.

Par naudas aisdoschanu runadams, „Postimees" pehz „B. W." tulkojuma saka, ka lauzineeki, kam kahds grasis eekrahts, drihsaki sawu naudu ustizot schahdeem tahdeem tirgotajeem un nedroscheem spekulanteem, ne kà saweem zentigeem kaimineem, kureem pee mahju un saimneezibas laboschanas daschreis naudas nepeezeeschami wajaga un no kureem aisdewumu daudf droschak war zeret atdabut, ne ka no schahdeem tahdeem kundsineem, kam nekahda nekustinajuma ihpaschuma naw. „Godpratiba un tschakliba," tà awise turpina, „ir labakas un droschakas kihlas pret naudas aisdewumeem, neka katra paradu sihme. To loti deretu eewehrot. Beeschi atgadahs, ka kahdam leela mute, tas par sewi semneekeem eeteiz deesin kahdas leetas, pazeeni semneekus ar alu un tahdâ wihsê teem iswilina kahdus simtus, waj pat tuhkstoschus rubtus. Tà peemehram pasinam kahdu tirgoni, kas tahdâ wihsê no daudf semneekeem iswitinaja weenmehr tuhkstoschus un pehdigi isfludinaja bankroti, atstahdams kahdus simtstuhkstoschus rubtu paradu un daudf asaru sawas apkaimes zilweku pulkâ, kurus bija padarijis par par gluschi nabageem, tadehl ka tee sawas ar

sweedreem eekrahtàs kapeikas tik launâ wihsê saudeja. Nu bija domajams, ka minetam bankrotneekam laudis wairs ne-ustizefehs. Maldischanahs! Tirgonis pehz bankrota brauza gresneem rateem, kureem brangs ehrselis aisjuhgts preekschâ, un ari zitadi dsihwoja lepni. Wina isweizigà mute atkal israhdija sawu eespehju un winsch strahdaja pa wezam ar alu un schnabja palihdsibu. Eekam jaunee naudas aisdeweji prata apkertees, tirgonis otrâ lahgâ „taisija bankroti" ar peezdesmit tuhkstosch rubleem paradu! Tà zilweki beeschi gluschi akli: Tschaklis un godigs zilweks, kas no truhzibas speests, nahza pee wineem luhgt, lai kahdus rublus aisdod, nedabuja ne grascha, jo neprata isweizigi runat un ar alu un brandwinu peelabinatees, bet wiltneeks prata sakrahpt pa desmiteem tuhkstoscheem rublu."

Peterburga. „Peterb. Wedomosti" sino, ka pee finanzministerijas pastahwoschà spezial-kommisija preeksch jautajuma apspreeschanas par muitas pa-augstinaschanu eewedamai dselsei nolehmuse, preekschâ likt muitu pa-augstinat par 25 proz. un scho pa-augstinaschanu eewest no 1. janwara 1887. gada.

Jaunà mustura selta un sudraba nauda drihsumâ nahks laudìs, proti: selta imperiali à 10 rbl. un pusimperiali à 5 rbl. un sudraba nauda à 50 kap. un à 25 kap.

Maskawà zoologiskâ dahrsâ, netahl no ee-ejas wahrteem, azìs kritoschâ weetâ us pjedestala atradahs nelaika keisareenes Aleksandras Feodorownas bronsa tehls. Schis tehls bija wairak ne ka 4 pudus smags. Te pagahjuscho swehtdeenu, 14. septembrî, kà „Mosk. Wedomosti" stahsta, tehls pasudis; pat no dahrsa sargeem neweens nesina, kur palizis.

Grodnâ dehls sawu tehwu nogalinajis. Tehws un dehls, abi Schihdi, eemihlejuschees weenâ un tai paschâ Schihdu meitenê, un dehls, gribedams par tehwu wirsroku dabut, to nonahwejis. Teesa, kas scho leetu ismeklejuse, dehlu nosuhtijuse us Sibiriju pee grehkteem kalnu darbeem.

Wolgâ, Nischnij-Nowgorodas tuwumâ, 21. augustâ nogrimuscho buksira twaikoni „Anna" sahka zelt is uhdena augschâ. Is twaikona ir iswilkti triks nelaimigo ugunskurinataju lihki, kurus paglabaja Boras sahdschâ; redseja tapat ari maschinista lihki, bet to newareja isnemt ahrâ, un tapehz kahdas deenas, kamehr twaikoni beidsot iszels ahrâ, maschinista lihkis gulehs twaikona teldâs. Wisi minetee wihri peedereja pee twaikona apkalpotajeem un atrada nahwi pee sprahdseena; lihds ar wineem atrada nahwi peektais kurinatajs, bet wina lihkis naw atrasts. Nelaimes atgadijuma redsetaji stahsta, ka schis kurinatajs lihdsi ar twaikona schkehpelehm tizis ussperts gaisòs, bet pehz tam nokritis uhdenî, peldejis ilgi pa upi; tuwako twaikonu matroschi, kà runà, dsinuschees winam pakal, bet newarejuschi sakert. No slimnizâ atrodoschahm 11 personahm, pehz „Nischnij-Nowgorodas gubernas awischu" sinojuma, nomira peezas: kapteina seewa, maschinista palihgs ar seewu un 2 behrni; no pahrejeem sescheem — maschinista seewa labojahs, bet no ziteem peezi behrneem daschi iswesekojahs un ir pagaidam nodoti behrnu patwersmê, zitus drihsi islaidihs is slimnizas. Twaikona iswilkschanas darbi weizahs loti sekmigi; daschas maschinas dakas un weens katls ir nowesti us krastu.

Polijà, kà „Kijewlanins" raksta, kahds bagats muischas ihpaschneeks sahzis wiseem saweem mahjas laudim un pat lauka strahdneekeem mahzit Franzuschu walodu. Preeksch tam winsch ataizinajis is Franzijas weenu guwerneeri un weenu guwernauti, kas drusku poliski prot. Kas no deenastneekeem jaw tik tahl eemahzijees, ka daudsmaz saprot franzisku, dabuhn dabultu algu. Katru nedelu noteekot ekfameni, muischas ihpaschneeka klahtbuhschanà.

Warschawa. Kà tureenas awise „Warsch. Dnewnik" sino, tad naktî us 22. septembri tikuschas swinetas blehschu kahsas. Kahda Warschawas pasihstama sagka brahla dehlam bija minetâ naktî kahsas, us kurahm gandrihs wisi Warschawas sagti bijuschi eeluhgti un to starpâ ari tahdi, kas sawu sodu iszeetuschi, is Warschawas israiditi, bet slepeni tatschu brihscheem us Warschawu atnahk. Tee ismekleschanas eerehdni, kas no schihm kahsahm bija eepreekschu dabujuschi sinat, bija kahsu namu aplenkuschi. Bet polizisti pee kwadritas danzoschanas bija no sagteem tikuschi pamaniti un nu iszehlahs leelas jukas. Wisi raudsija ismukt, bet tanî paschâ brihdî polizisti parahdijahs durwis. Dantschu preekschneeks, ismekleschanas teesnesim pasihstams tehwinsch, dunzi israhwis, gahsahs us polizisteem wirsû, bet dunzis tika israuts un winsch lihds ar ziteem kahsu weeseem tika aiswests us zeetumu.

Is Rigas.

Us mahkslas amatneezibas isstahdi, ko schogad nodomà isrihkot schejeenes Wahzu amatneezibas beedriba, lihds schim peeteikuschees 36 isstahditaji: skulptori, galdneeki, daikkrahsotaji, atslehdsneeki u. z. Laiks, kur peeleiktees, pagarinats lihds 1. oktobrim.

Mihlgrawi Dr. Lewerkus kungs eetaisa ultramarin-krahsas fabriku. Atlauja jaw dabuta.

Deenaspawehle Rigas pilsehtas polizijai. Tirgotajs Mündels un sahrku taisitajs Kirsteins, parahdidami sawu pateizibu triju pilsehtas dalu ugunsdsehsejeem, par winu ahtru eeraschanos pee wina, Mündela nama degschanas, kas notika 21. septembra sch. g., kurâ atradahs Kirsteina dsihwoklis, man peesuhtija — pirmais 25 rublus un otris 5 rublus preeksch ismaksaschanas kà godalgu minetu nodalu saldateem.

No sawas puses atsihdams, ka man ustizetas polizijas triju nodalu ugunsdsehseji eeradahs pee mineta ugunsgrehka loti ahtri, issaku sawu paldees pilsehtas, Peterburgas un Mask. Ahrrigas ugunsdsehseju komandu saldateem un usdodu brandmeistaram Klimenko, scho naudu ismaksat pehz mana aprehkina.

— Beeschi ween esmu eewehrojis, ka suhrmani, noweduschi pasascheerus lihds nameem, paleek pee peebrauzamahm trepehm, gaididami us aprehkinaschanos, jeb brauzeju atnahkschanu, zaur ko zitahm ekipaschahm naw eespehjams peebraukt. Zaur to (beeschi ween dahmas) nobraukuschas lihds tahm paschahm trepehm, ir peespeestas nelahgâ laikâ un pa dubleem eet pa agrak nostahjuschos ekipaschu, tà ka suhrmani neklausahs us sauzeenu un stuhrgalwigi leedsahs atbraukt no trepehm nost. Tahda nebuhschana ari man pascham ir wairak reisu atgadijusees.

Tamdehl, publikas labâ, usdodu kwartalu usraugeem, kuru apgabalòs dsihwo weeglbrauzeju suhrmani, bet tapat ari schihs nodalas pahrwalditajam Rosenfeldam, isskaidrot suhrmaneem, ka tee, pasascheerus noweduschi pee nameem, bes kaweschanahs atbrauktu no durwim nost un nostahtos tà, ka otra ekipascha waretu it labi peebraukt pee durwim. Par schi nosazijuma ispildischanu jaruhpejahs wiseem man ustizetàs polizijas eerehdneem. Schis nosazijums sihmejahs tapat ari us priwatekipaschu turetaju kutschereem. Wainigee, kas scho ne-ispilda, jasauz pee atbildibas us meera-teesnescha likumu 29. art. pamata.

Rigas wezakais polizijmeistars:

Palkawneeks Starows.

Par sinu. No kahda tirgotaja, Grafa, is Jaun-Gulbenes atnahza us Rigas wezakà polizijmeistara wahrda telegramma, kurâ teek sinots par pee Grafa kga notikuscho sahdsibu naktî us 21. septembri, pee kam nosagta daschada drapa drahna, wadmala, masi un leeli wilnaini, sihda un kokwilnas lakati, melnas Krimas aitu ahdas, galda naschi, tehjkarotes, smarschigas weelas, daschadas sihkas un galanterijas prezes, zigari is Ruhtenberga fabrikas u. t. t.

Pee tam Grafa kgs nolem 300 rublus kà godalgu par leetu un 200 rublus par saglu usmekleschanu. Tas teek pasinots dehl wispahrigas sinaschanas.

Nelaimes atgadijums. 19. septembrî, ap plkst. 9 no rihta, Anglu twaikoni „Fair Head" peelahdejot ar lineem, pee Rigas peerakstitais strahdneeks, Johans Melkers eekrita kuga luhkâ un stipri eewainojahs, kamdehl to aissuhtija us pilsehtas slimnizu dehl ahrsteschanas.

Uhdenî eelehkusi. 18. septembrî, ap pulkst. 2½ pehz pusdeenas, pee Jaunjelgawas peerakstitâ atwatinatà saldata atraitne M. J. eelehza sluhschu tuwumâ pilsehtas kanalî, bet to tuhlin iswilka un nodewa pilsehtas ahrstam Schulzam, kursch to atsina par prahtâ jukuschu, kamdehl to ari aissuhtija us slimnizu.

Ismuzis un nedroschs wihrs. 22. septembrî, ap pulksten 5 rihtâ, dselszeka tilta strahdneeks, pee Limbaschu pagasta peerakstitais Andrejs Gulbis pamanija kahdu wihru, kursch ar diweem sirgeem, behru un melnu, aissuhgtus weenkahrschòs semneeku ratòs, brauza pahr dselszeka tiltu. Gulbim schis wihrs israhdijahs nedroschs un tadehl gribeja winu peeturet, bet wihrs, Gulba nodomu pamanidams, islehza is rateem un aismuka, sirgus pamesdams us tilta. Preeksch nepasihstamà wihra usmekleschanas ir sperti wajadsigee soli; sirgi lihdsi ar protokolu nodoti Jelgawas Ahrrigas pristawam dehl tahkakas nolemschanas.

Sahdsibas un apzeetinati sagli. Jaroslawas eelâ Nr. 41, paschas namâ dsihwojoschà Rigas maspilsone Anna Isajewa Kononowa pasinoja polizijai, ka pirmdeen, 15. septembrî is winas ne-aisslehgta dsihwokla nosagts pahrs garu sahbaku, 10 rublu, un wihreeschu wirsswahrki, 10 rublu wehrtibâ, un ka mineto sahdsibu, kà schim brihscham dabuts sinat, isdarijis saldata dehls N. K. Zaur tuhlin ussahktu pakalmekleschanu, weetigai polizijai laimejahs apzeetinat mineto N. K. — Artilerijas eelâ Nr. 13 dsihwojoschais, pee Rigas deenastneeku oklada peerakstitais Jakobs Rings pasinoja, ka tam swehtdeen, 14. septembrî, ap pulksten 10 no rihta, Artilerijas eelâ kahdâ atrodoschâ trakteerî usturotees, pasudis sudraba pulkstens ar tahdu paschu kehdi, pawisam 17 rbl. wehrtibâ. Rings domà, ka pulkstenu un kehdi nosadsis pee Pabaschu pagasta peerakstitais M. T., kursch ar sawu beedri A. M. bijis trakteerî un kuri slepen aisgahjuschi is trakteera. A. M. isteiza pee nopratinaschanas, ka M. T. winam teizis, ka tas teescham Ringam nosadsis pulksteni un pahrdewis kahdam A. K. par trim rubleem. Pee Pabaschu pagasta peerakstitais M. T., no kura domà, ka tas scho sahdsibu isdarijis, ir 20. septembrî apzeetinats un nodots Maskawas Ahrrigas pahrwaldei dehl tahkakas nolemschanas. T. atsinahs it walsirdigi, ka tas Jakobam Ringam pulksteni un kehdi nosadsis. — Slepenàs polizijas nodala dabuja sinat, ka pasihstamais saglis, Pleskawas semneeks W. F. B., kuram naw pastahwiga dsihwokla, pahrdod loti lehti jaunas wilnas jakas un kreklus. Bija jadomà, ka B. kaut kur isdarijis sahdsibu un tamdehl preeksch weetas usmekleschanas, kur winsch usglabà sagtàs leetas, winu stingri un slepeni usraudsija, un 21. septembrî agenti pamanija, ka B. isnesa is O. M. dsihwokla, Maskawas Ahrrigas 2. kwartalî, Ilgina eelâ Nr. 9, 2 jakas. Pee ismekleschanas, ko isdarija M. dsihwoklî, atrada dewinas jaunas wilnainas jakas un trihs tahdus paschus kreklus, kuri pehz M. isteikumeem peeder B—am. B. isteiza pee nopratinaschanas, ka tas 17. septembrî sch. g. gulejis Wehrmana dahrsâ, kur kruhmòs atradis augschminetàs leetas. Pee sinu eewahkschanas israhdijahs, ka 16. septembrî sch. g., leelâ Kehninu eelâ Nr. 32 dsihwojoschais Rigas Schihds, I. klases komijs Maksis Michelsons, ar Zehsu suhrmani suhtijis us Zehsim sihktirgotajam Dermekam paku, kurâ atradahs diwi dutschi wilnainu jaku un pusduzis tahdu paschu kreklu, pawisam 61 rubli 60 kap. wehrtibâ un ka tee sagti Tehrpatas eelâ, „Melnà gaika" eebraukschanas weetâ, bet tà ka suhrmanis steidsahs isbraukt is Rigas, tad tas par sahdsibas atgadijeenu newareja pasinot polizijai. Par scho atgadijeenu sastahditais protokols ir lihds ar B. nodots Peterburgas Ahrrigas un pilsehtas ismekleschanas pristawam dehl tahkakas nolemschanas.

— Trijadibas eelâ Nr. 16 dsihwojoschais, pee Rigas maspilsonu oklada peerakstitais Jakobs Dusinsch pasinoja, ka tam naktî us 22. septembri, zaur logu issischanu nosagts pahrs bikschu, swahrki, wirsswahrki un 17 rublu skaidrâ naudâ, kas atraduschees bikschu kabatâ. W. D., kursch sahdsibu isdarijis, tika ta pascha nama sehtâ apzeetinats un lihdsi ar protokolu nodots Jelgawas Ahrrigas pristawam dehl tahkakas nolemschanas.

— Reweles eelâ Nr. 11 pee meesneeka Ernsta Lipmana dsihwojoschà Karlina Schmidt pasinoja, ka julija mehnesî sch. g., Lipmana kalpone E. B. winai is skapja nosagusi seeweeschu wasaras mehteli, ahdas apkakli, musu un sihda lakatinu, pawisam ap 36 rublu wehrtibâ; bes tam wehl tanî paschâ laikâ pascham Lipmanim nosuda pahrs behrnu sahbazinu, 5 rublu wehrtibâ un Lipmana kutscheerim Martinam Sakitim drahnu birste, 1 rbl. 60 kap. wehrtibâ. Tagad suhdsetaji dabuja sinat, ka minetà E. B. dsihwo Stabu eelâ Nr. 104. B—as dsihwokli ismeklejot atrada: sihda lakatu, drehbju birsti un pahru sudraba karoschu. Schihs leetas suhdsetaji atsina par tahm, kuras teem nosagtas. E. B. ne-atsihstahs, ka sahdsibu isdarijusi un saka, ka pee winas atrastàs leetas kahdu laiku atpakal pirkusi us tirgus, no ka, to ta nesin pateikt. Par scho atgadijeenu sastahditais protokols ir lihdsi ar E. B. nodots Maskawas Ahrrigas ismekleschanas pristawam dehl tahkakas nolemschanas. (R. P. P. A.)

Sihkumi.

Raganu noteesaschana Baltijà 1630. g.

(Skatees Nr. 38. Beigums.)

Sefchas nedelas pehz tam tika kahda zita seewa, wahrdâ Luzija, apsuhdseta, ka ta kahdu feldwebela dehlu apburuse. Winas noseegums pastahweja eeksch tam, ka ta slimo dehlu nebij isdseedinajuse, bet wina weselibai wehl skahdejuse, tà ka tas nomiris. Schahdi atgadijumi deemschehl wehl muhsu laikòs beeschi noteekahs, ka slimneeka peederigee nenoeet wis pee mahzita ahrsta, bet greeschahs pee schahdeem tahdeem „kaktu dakteeem". Apsuhdsetà tika, pehz toreisejo laiku eeraduma, tuhlit pee nomiruschà behrna nowesta, kur tai bij roka us lihka kruhtim ja-usleek un teesneschu preekschâ jasaka: „Ja pee behrna nahwes esmu wainiga, tad lai Deews dod kahdu sihmi." Saprotams, ka wina ais bailehm par sawu dsihwibu, un behdahm par sawas mahkslas nelaimigo panahkumu, tik ko paspehja schos wahrdus isrunat. Tas jaw ari leezinaja, ka ta wainiga. Bet tik ko wina ar roku bij behrna kruhtis aiskahruse, tad jaw apkahrtstahwoschee kaut ko manija, ko tee tuhlit par no Deewa doto sihmi notureja. Behrns atwehra trihs reis muti un diwi reis labo azi. Winsch zaur siltàs, trihzoschàs rokas uslikschanu, kà likahs, rahdija dsihwibas sihmes, bet neweens par wina pilnigu atdsihwinaschanu neruhpejahs, kahwa tam bes paliga nomirt, kamehr wisi dewahs us inkwisiziju (moku kambari). Luzija tuhlit atsinahs, lai netiktu mozita un stahstija, ka pateesi esot burwe un par naktim brauzot ar zitahm raganahm un welneem par Daugawu u. t. pr., tà ka tai isdewahs teesneschus pilnigi apmeerinat. Beidsot ta peemineja, ka tai wehl esot kas stahstams, bet wehlak to teesnescheem pasinoschot, kadehl ta tika zeetumâ atpakal westa. Nelaimigà zaur sawu isstahstischanu bija panahkuse to, ko wehlejusehs — wina bij gribejuse zeetumâ pate sew galu daritees. Nahkoschâ rihtâ, kad teesas kungi pilni sinkahribas us to gaidija, wini dabuja sinat, ka apsuhdsetà ragana pate sewi nonahwejusehs.

Zik laimigi mehs tadehl waram buht, ka scho laiku wispahriga isglihtiba un jaunà gaisma schahdus breesmu darbus un negantibas us muhschibu ir isnihzinajuse! Tagad war apsuhdsetais palaistees us teesneschu taisnu spreedumu un zilwezibu, kamehr tolaik neezigako aisdomu dehl tika newainigi zilweki moziti! L. W—ts.

Kartupeku seedu kuschkis.

Kad Oldenburgas prinzesi Greekijas karals Otto 1836. gadâ apprezeja, tika wisas Atenes eelas rosehm iskaisitas, bet paschai prinzesei turpreti bija kuschkis no daudz retakahm un daikakahm pukehm nolemts, proti no — kartupeku seedeem. Toreis bija kartupeki tik ko Greekijâ eewesti un winu leetderibu tik augsti tureja, ka to seedus, ka retako un daikako puki eeskatija, tadehl ari karaleetei pasneedsa kartupeku seedu kuschki. Kriws.

Pahrspehta gruhtiba.

Trihs wehrschu kuptschi, kahdâ tirgus laikâ nodewa krodsineezei naudu glabaschanà, kamehr paschi weikala darischanâs nogahja. Ne zik ilgi pehz tam atnahk weens no wineem un atprasija krodsineezei naudu sawu beedru wahrdâ, jo preeksch noslehgtas andeles wajadsiga esot. Tik lihds ka nauda bija rokâ, tad tas ari nekawejahs lapâs laistees un no wina nebija wairs ne wehsts. Tee pahreji diwi kuptschi atnahkuschi un notikuschu dsirdedami, ussahka pret krodsineezi prahwu (prozesi) prasidami atlihdsibu par winai ustizetu naudas wairumu, tadehl ka wina naudu weenam weenigam dewusi, lai gan stipri peesazits bijis, ka wiseem trim wajadsejis klaht buht. Krodsineeze prahwu pasaudeja un nospreeda skahdi atlihdsinat. Pehznahkosch generaladwokats, kursch tik ko deenastu ussahka, dewa krodsineezei padomu, scho leetu pahrsuhdset un usnehmahs pats winas leetu aisstahwet. Kad teesas sehdeschana eesahkahs, adwokats isskaidroja, ka krodsineeze naudu no wiseem trim glabaschanà sanehmusi un pehz winu paschu isteikschanas agrak nedrihkstot atdot, lihds wisi trihs kopâ esot; naudu tuhlin bes kaweschanas ismaksaschot, tik lihds wisi trihs kopâ atnahkschot. Prahwas weschana nu pawisam zitu wirseenu dabuja, jo weens no trijeem kuptscheem bija aisbehdsis un tà adwokats sawam pehznahkamam godam un slawai pamatu lika. Kriws.

Tirgus sinas.

Rigâ, 26. septembrî 1886.

Schejeenes tirgû pirzeji, kà pahrdeweji wehl nogaida.

Lini wehl bes lihgumeem.

Kanepaji turahs, bet wehl bes eewehrojameem lihgumeem.

Kanepes drusku zehluschahs. Pahrdeweji us oktobri-nowembri kagad prasa par neschahwetahm 99, par schahwetahm 105 kap. pudâ. Us weetas drusku pirka.

Linsehklu kronis stingri, pahrdeweji atturahs.

Linsehklu brahkis pa wezam. Par 87½% sehklahm us weetas sola 143, un oktobri 142 kap. pudâ. No ahrsemju tirgeem nahk wahjas sinas.

Kweeschi pahrtikai pirkti par wezahm zenahm.

Rudsi pa wezam. Us weetas prasa 75, bet sola 74 kap. pudâ us 120 mahrz. pamata.

Ausas masas partijàs samaksaja ar 63—65 kap. pudâ; pahrdeweji atturahs.

Meeschi turahs; par Kursemes 112/113 mahrz. dzirnawscheem maksà 80 kap. pudâ.

Deewa-kalposchana Rigas basnizàs.

Swehtdeen, 28. septembrî 1886.

Petera basnizà:	Spred. plkst.		10	w.-mahz. Dr. Lütkens.
	„	„	6	mahz. Hellmann.
Domes basnizà:	„	„	10	w.-mahz. Keller.
	„	„	2	mahz. Tilling.
Jahnu basnizà:	„	„	9	w.-mahz. Weyrich.
	„	„	2	mahz. Walter.
Gertrudes basnizà:	„	„	10	wahz. mahz. Hilde.
	„	„	2	latw. mahz. A. Walter.
Jesus basnizà:	„	„	9	latw. mahz. Müthel.
	„	„	2	wahz. mahz. Bergmann.
Mahrtinu basnizà:	„	„	10	latw. mahz. Kaehlbrandt.
Trihsween. basnizà:	„	„	10	latw. mahz. Fromm.
Reformatu basnizà	„	„	10	mahz. Iken.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 26. septembrî 1886.

Papihri.	makf.	prasija.
Pusimperials	8 52	8 54
5% bankbiletu 1. islaidums	100	100¼
5% „ 5. „	99¾	100
5% inkkr. 5. aisnehmums	105	105½
Kustruma isnehmums no 1879. gada	99⅝	99⅞
1 5% Kreewu prehm. aisnehmums	241	241¾
2 „ „ „ „	224¾	225½
Rih.-Bolog. dselszeka obl. 2. aisnehmums	—	—
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	156¼	—
Dzes. pilsk. hipoteku bankas 5½% obligacijas	—	—
Kreew. sem. kred. 5% kihlu-sihmes	161½	161¾
Charkowas semst. 6% kihlu-sihmes	101½	101¾
Rigas kom. bankas akz.	265	275
Rigas-Dinaburgas dselszeka akzijas	170	—
Orlas-Witebskas dselszeka akzijas	—	—
Leel. Kreewijas dselszeka akzijas	—	—
Widzemes kihlu-grahmatas	—	
Kurzemes „ „	—	
Warschawas-Teresp. dselszeka akzijas	—	—
Baltijas dselszeka akzijas	133¼	134
Lib.-Bolog. dselszeka akzijas	95	96
Maskawas-Bresk. dselszeja akz.	—	—

Jaunakahs sinas.

Par leelàs gildes dokmani eezelts J. C. Jefens. „Rigaer Liederkranza" generalsapulze 22. septembrî par preekschneekeem eezehluse Robertu Braun, Karli Bertels, Hugo Heiblig un Georgu Ollino un par dirigentu Albertu Berndt.

Asinssehrgas leetà teekam luhgti nodrukat scho issinojumu:

Pilsehtas weselibas kommisija peesuhtija man schahdu zirkularu:

„Zeenijams daktera kungs! Weselibas kommisija dod Jums pilnwaru, lihds tahlakam pasinojumam, israksstit sahles us pilsehtas waldes rehkinuma is Millera (tilta galâ, Jelgawas preekschpilsehtâ) un Ahgenskalna apteekahm, pateesi nabageem laudim, sasirguscheem ar asinssehrgu, kas dsihwo Jelgawas preekschpilsehtâ un Nordeku muischâ. Us minetahm rezeptehm japeesihmè „Pilsehtas kase" („Stadtkasse"). Greeschu Jelgawas preekschpilsehtas (Tornakalna, Ahgenskalna, Sasulauka, Ilguzeema un Nordeku muischas) eedsihwotaju wehribu us scho zirkularu. Bet ja-eewehro, ka tikai pateesi nabaga laudis, kas sasirguschi (slimi) ar asinssehrgu un kas pateesi nespehj ais nabadsibas aismaksat sahles — ka tikai tee dabon sahles par welti, us pilsehtas rehkinumu.

Ahgenskalnâ, 21. sept. 1886.

Dakteris A. Butuls (Buttel).

Schinî paschâ leetâ laukpolizija dara sinamu, ka ahrstes Hollander, Petersenn, Weinberg, Huff, Blechmann, Butul un K. Lange kungi no Rigas weselibas-kommisijas dabujuschi pilnwaru, lihds tahlakam Nordekmuischâ ar asins sehrgu sasli-muscheem un sinami nabadsigeem zilwekeem parakstit sahles un desinfekzijas lihdsekius bes maksas un ka no mineteem ahrsteem parakstitas sahles (receptes) war pastellet Leel-Kliwer-salas apteekâ, kà ari Ahgelskalna apteekâ.

Ikschkile. No tureenas „Rig. Ztg." sino, ka tureenas apgabalâ jaw no kahdahm nedelahm sahkot plosotees asinssehrga un karsonis, ar kuru zilweki pa leelakai daksai nomirstot.

Oppekalnes draudse. Rudens stipri ween eesahzees, plauja eet us galu. Gan domajam, ka buhs schogad daudz bagatakas druwas kà pehrnajâ gadâ, bet naw nekas daudz wairak; meeschi dod labakas zeribas, tomehr kartupeli, jeb kà mehs sauzam, semes ahboli atkal wahjak isdewuschees. Par sineem runajot, jasaka, ka zaurmehrâ nemot, gan laikam wairak tiks kà pehrn. Wisu kopâ apzerot pee ta isnahkuma teekam, ka schis gads ar sawahm dahwanahm newarehs no pagahjuschahm deenahm paradâ palikuschus nodokkus segt; to jaw sahk tee deen' no deenas beeschak issludinatas uhtrupes rahdit, kas daudseem suhri gruhti eemantotas leetas panem.

Pehdejâ laikâ muhsu apgabalâ wairak personas ar treeku miruschas; agrak gluschi weselahm personahm, peepeschi nahwe usbruhk un pat us zeka dsihwibas swezi ispuhsch. Pakalpalizejeem zaur tahdu ahtru schkirschanos deesgan waimanas un nepatikschanas zekahs, ibpaschi kur sawstarpigas prasibas ar ziteem. — Sirgu sahdsibas pee mums pa laikam pilnigi set, tà ka ir dselses pinekli mas ko aissarga. Tahda weikala meistari naw no tahleenes jamekle, ir jaw pascheem mahjâs; deesgan teek daschreis tramditi un tschamditi, bet kad tad pilnigi nesahles no kweescheem israwest! Lopu un labibas zenas stipri masinajuschahs un arween kriht, tà ka bihstamees no wispahriga bankrota, ja tahs nezelsees. Kriws.

Kurseme. Kà „Lib. Ztg." no droschas puses dabujuse sinat, tad notizis schahds usbrukums: Augusta mehnesî Dundagas ihpaschneeks, barons v. d. Osten-Saken, ar sawu brahli, sawu dehlu un swaini walejâ kareetê brauzis us Puseneekeem. Kad wini deenas laikâ zaur beesu meschu brauza, tad peepeschi diwi schahweeni atskaneja, weens pehz otra. Kamehr weena lode aisswilpa tuwu baronam gar galwu, kas ar sawu brahli kareetes dibinâ sehdeja, tamehr skrotes trahpija sirgus, kas tuhlit eesahka skreet. Kad sirgi bija aptureti, kas tikai pehz ilgaka laika bij eespehjams, tad kungi greesahs atpakal un kopâ ar meschsargeem, kas schahweenu isdsirdejuschi, bij tur sanahkuschi, to weetu labi ismekleja, bet neka newareja atrast, ka tikai isgreestu zaurumu kruhmôs, lai waretu slintas stobru isbahst un mehrket. Slepkawigais usbruzejs buhs laikam sinajis, kad kungi tur garam brauks. Newar sinat, kam ihpaschi schahweens bija nodomats, waj Dundagas baronam S., waj wina brahlim, Tingeru rentneekam. Barons ir loti lehns un wispahrigi mihlots kungs.

Jelgawâ, kà „Mit. Ztga" sino, pagahjuscho peektdeenu Katolu eelâ strahdneeki sahkuschi kautees, pee kam weens sawam preteneekam nokodis apakschejo luhpu un to tam eespłahwis azîs.

Kuldiga. Tehrpatas mahzibas apgabala kurators, geheimrahts Kapustins, peektdeenu, 19. septembrî nobrauzis Kuldigâ un kà „Gold. Anz." raksta, lizis sinot pilsehtas waldei, ka aprinkaskolai, ko ustur pilsehta, ar 1. augustu 1887 jabeidsahs. Lihds ar scho sinojumu, kurators ari peeprasijis, waj pilsehtas walde aprinkskolas weetâ newehletos pilsehtas skolu ar Kreewu mahzibas walodu.

Leepajas Latweeschu Labdarischanas beedriba 16. nowembrî, kà „Latweetî" lasams, isrihkos isloseju nabadsigu behrnu skoloschanai par labu.

Par sihktirgoschanos ar stipreem dsehreeneem, kà „Pet. Wed." sino, jaw atkal esot isstrahdati jauni nosazijumi, ko ministeru komiteja jaw peenehmuse un kas ar nahkoscho gadu stahschotees spehkâ. Tagadejos nosazijumus par mehru leelumu nodomajot atzelt un wisahm dsehreenu pahrdotawahm buhschot atkauts, sawu prezi pahrdot pat simtdalmuzâs. Ari us dsehreenu stiprumu wairs neskatischotees.

Telegrafa sinas.

Parise, 24. sept. Us Franziju pahrnahkuschais Sewilas herzogs nemts polizijas pahrsinâ.

Sofija, 24. sept. No Orhanijas generalis Kaulsbars aisbrauza us Wrazu, kur Zankows nesen apzeetinats. Daudz Wranzas eedsihwotaji issazija Kaulbarsam sawu zeribu us Kreewijas apsardsibu. Wakar Kaulbars bij zelâ us Plewnu. Wisâ semê sahkahs sagatawoschanahs us zelschanahm, pehz tam kad Kaulbarsa sarunas ar Bulgarijas waldibu par zelschanu atlikschanu us wehlaku laiku palikuschas bes sekmes.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Lihds 26. septembrim atnahkuschi 1441 kugi; aisgahjuschi 1447 kugis.

Sludinajumi.

Sofija Wulfow,
sobu ahrste,
Schkuhnu eelâ Nr. 13.

Runas stundas no pulkst. 9 lihds 2 pusd. un no pulkst. 3 lihds 5 pehz pusd.

Sobu plombeschana, iswilkschana un mahkfligu sobu eelikschana. 1

Limbaschu pils pagasta walde

noturehs schihs walsts **nodokku isdalischanu** preeksch 1886./87. gadu pagasta namâ 6. oktobrî sch. g. Wisi tee, schihs walsts lozekli, kuri wehletos no nodoschanahm atswabinatees, top usaizinati minetâ deenâ pulkst. 10 preekschpusdeenâ, pee schejeenes weetneekeem ar sawahm taisnahm peerahdischanahm peeteiktees. Wehlaki netiks neweens wairs peenemts.

Pag.-wezakais: **M. Mangul.**
Nr. 1935. Skrihweris: **H. Schmidt.** 2

Lutera skola.

Amatneeku wakara skola us Kurmanowa dambja Nr. 2.

Mahziba eesahkfees 26. septembrî sch. g. Skolas nauda par semestri 1 rbl. Peeteikschanahs pee **Frdr. Dohne.**

Skolotajs,

kas stipris **Kreewu** walodâ, war **paliga weetu dabut Salaspils** (Kirchholm) **pagasta skolâ**, 3 werstes no Kurtes stanzijas. Us weetas peenemschanu ja-eerodahs 6. oktobrî sch. g., pulkst. 12 pusdeenâ Salaspils pagasta namâ.

Pag.-wezakais: **Peterson.**
Nr. 250. Skrihweris: **Andr. Sarin.**

Sehns,

15 lihds 16 gadu wecs, kas par **bekeri gribetu ismahzitees**, war peeteiktees Masf. Ahrrigâ, Marijas un Romanowkas eelas stuhrî Nr. 48, pee bekermeistera **O. Schröder.** 2

Dworniks,

bes behrneem, **war weetu dabut.** Japeeteizahs Kemerei un Jaun eelu stuhrî Nr. 4, pee **Winogradowa.**

Pirmas sortes Hebburnas

kalejn-ogles

nupat dabujam un pahrdodam taisni no kuga „Tackerott", kas teek islahdets pee dselsstilta, pee keegelu usrauga Gail.

Karl Newermann un beedr.,

pee Jauneem wahrteem, sem walla.

Mahzibu grahmatas,

kahdas laukskolâs, — tik semakâs kà augstakâs — leetotas teek, **dabujamas Rigâ**

Kapteina grahmatnizâ,

leelajâ Kehninu eelâ Nr. 10.

Kahdus

5000 ahbelu kozinus

wisâs sortês

pahrdod par lehtahm zenahm

J. F. Schlicht,

andeles-dahrsneeks, 2

us 1. Weischu dambja Nr. 19.

Wilnu

pahrdod 25 kap. mahrz.

Robert Schleicher, 1

Grahwumuischâ, Altonas eelâ Nr. 7.

Rigas birschas komitejas

juhrskolâ

mahziba sahksees **zetortdeen, 2. oktobrî 1886. Peeteikschanahs** teek katru deenu no pulkst. 1 lihds 4 pretim nemtas.

Sehni no 12 lihds 16 gadeem, kuri juhras braukschanai grib nodotees, teek sagatawoschanas klasê **bes maksas usnemti.**

W. A. Bruhns,
juhrskolotajs. 1

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ, Rigâ, pee Petera basnizas, dabujama

Widsemes weza un jauna

Laika-grahmata

us **1887.** gadu.

Maksa: ne-eeseeta **5** rubli simtu gab., eeseeta **10** kap. gab. — Laika-grahmata pasneedz jauku stahstu, bildehm puschkotu, jozinus u. t. t., tirgus-deenas Widsemê un Kursemê, zeka-rahditaju lauzeneekeem, kas Rigas bodês grib ko pirkt u. t. t.

Ernst Plates.

25 kap. 25 kap.

Baltijas Kalendars

1887. gadam.

Ar **K. Kalnina** gihmetni.

Dabujams **B. Dihrika un beedru** grahmatu pahrdotawâ par **25 kap.** gabalâ.

Saturs: Kalendarija. Pareistizigo kalendaris. Schihdu swehtki. Eewehrojami notikumi. Keisara zilts. Kreewijas waldneeki. Ahrsemju waldneeki. Tirgi. Jaunee mehri un swari. **Pilsehtas Kreewu walsti.** Par pasti. Par telegrafu. **Krischahnis Kalninsch.** **Wainags K. Kalnina kapam.** **Mode un lepniba.** **Par Sahmu salas eedsihwotaju eeraschahm.** **Nasa** (dsejols). **Afra** (dsejols). **Latwju rakstneezibas 300 gadu jubilejai.** **Juhrmalâ** (dsejols). **Lotus puke** (dsejols). **Kreewu Keisariskas familijas likumi.** **Teesaschanas kahrtibas pahrgrosijums Baltijas tagadejâs teesu eestahdês.** **Naudas elks** (stahsts). **Tschigana gudriba** (dsejols). **Stahstini if tehwu laikeem.** **Druskas.** Adreses un sludinajumi.

Skaidrais atlikums nahks par labu Latweeschu studentu palihdsibai un derigu grahmatu apgahdaschanai.

Zeen. tauteeschus, kas wehlahs weizinat **„Baltijas kalendari"** un wina teizamo noluhku, luhdsam

„Baltijas Kalendari"

nemt pahrdoschanâ. Pahrdeweji dabuhn 25% rabata.

„Baltijas Wehstnescha" un „Balss" administrazija.

25 kap. **25. kap.**

Baltijas Kalendaris dabujams:

Jelgawâ: pee H. Allunana, J. Jägera, brahleem Brillê un S. Sommerfelda.
Bauskâ: pee H. Allunana un Bekmana.
Leepajâ: „ K. Ulstina.
Kuldigâ: „ F. Besthorna.
Tukumâ: „ E. Baumana.
Salâ muischâ: „ Diringshoffa.
Jakobschatê: „ Kratina.
Limbaschôs: pee D. Uhdra.
Jehsis: „ Melbarda.
Walmeerâ: „ A. Sollmana u. E. G. Trey.
Walkâ: „ M. Rudolfsa.
Rujenê: „ J. Alksna.
Skrihweros: „ Lihdaka.
W.-Peebalgâ: „ Osola.
Rigâ: wisâs Latw. grahmatu pahrdotawâs.

B. Dihrikis un beedr., Rigâ.

Pilniga ispahrdoschana.

Mana manufaktur-pretschu weikala beigschanas dehl teek **par eepirkschanas zenahm pahrdotas** schahdas prezes: **tihrwilnainas** un **puswilnainas kleitu drehbes, kaschemiru, melnu, baltu** un **krahsainu, katuni** un **kretones, wescha, palaga audeklis** un **pusaudeklis, spilwenu pahrwelkamo** un **preekschautu drahna, barchents,** balinats un nebalinats, **krahsains barchents,** leelâ iswehlê, **flanels,** daschadâs krahsâs, **melna tuhka** (wadmala) preeksch kungu apgehrbeem, **wilnaina** un **kokwilnas adijumi** preeksch kungu un sehnu uswalkeem, **drahnu leetas** preeksch kungu, dahmu un behrnu paletoteem, **apleekamee lakati** no wilnas, wigones un kaschemira, **galwas lakati** no wilnas, sihda, pussihda un kokwilnas, **kungu kaschenê** no sihda un pussihda, **sametu** un **atlasa** wisâs krahsâs, **galdauti** no wilnas, puswilnas, jutes, nahtna un pusnahtna, **baltas** un **krahsainas serwjetes, dweeli, schirtinsch, madapalama** un **briljantine, leetus** un **saules schirmji, kungu krekli, elskini** un **krawates, wateti** un **wilnaini gultu deki** u. t. pr.

Sawu dahmu un behrnu pretschu konfekzijas weikalu es ari turpmak tureschu un to pahrzelschu nowembra mehnesi us **Kalku eelu Nr. 17.** Pee schihs paschas reisas es peedahwaju preeksch nahkosha rudena laika sawu bagato krahjumu no **dahmu** un **behrnu paletoteem** pehz Parises modes.

Atlikti dahmu un behrnu leetus mehteli un paletoti teek par puszenahm pahrdoti.

J. Holländer,
Schahlu eelâ Nr. 7, blakus J. Jaksch un beedr.,

Wisadi pulksteni,

kà: **keschas-, galda-, seenas-** un **modinajamu-pulksteni,** preeksch semtureem, strahdneekeem u. t. pr., ibpaschi eewehlejami **keschas-pulksteni,** kas uhdeni un putekkus nelaisch eekschâ, ar wiseem peederumeem, kà: **kehdes, atslehgas** u. t. pr., sem apgalwoschanas, par tahm **lehtakahm zenahm.**

Reparaturas teek wislabaki isdaritas pee pulksteni-taisitaja meistara

Joh. G. Kundt,
pulksteni-taisitaja amata wezakais,
Rigâ, Aleksandra bulwari Nr. 1. 2

Wisadas musiku-instrumentes

teek lehti un labi **sataisitas** Skahrnu eelâ Nr. 21, 1 trep. augschâ. 3

W. W. Zimmermann,
instrumentu-taisitajs un klaweeru-stimetajs.

Kurwjus

preeksch balonbutelehm **pehrk** brahli **Jeftanowitschi,** Rigas kimiska fabrika, Ilguzeemâ, Twaikonu eelâ Nr. 16. 2

Leela krahjuma dehl **pahrdod**

Kursemes

tweeschu miltus

2. sorti **50** kap. podu

R. H. Bochert
miltu-magasine, leelâ Mintz eelâ Nr. 7.

Awise „Deenas Lapa",

isdota no Dr. **Buttuka** un **P. Bisneeka** kgeem, sem **cand. juris F. Bergmann** kga redakzijas, isnahks **ikdeenas** pa numuram, isnemot swehtdeenas un augstako swehtku deenas, un ussahks ar **1. oktobri 1886** sawas pahrtigas gaitas.

Maksa bes peesuhtischanas:	Maksa ar peesuhtischanu:
par **3 mehnescheem 1 rbl. — kap.**	par **3 mehnescheem 1 rbl. 50 kap.**
„ **1 mehnesi — „ 40 „**	„ **1 mehnesi — „ 80 „**

Us **1887.** gadu maksahs:

par 1 gadu 4 rbl. — kap.	**par 1 gadu 5 rbl. 50 kap.**
„ ½ „ **2 „ — „**	„ ½ „ **2 „ 80 „**
„ ¼ „ **1 „ — „**	„ ¼ „ **1 „ 50 „**
„ **1 mehnesi — „ 40 „**	„ **1 mehnesi — „ 80 „**

Sludinajumi teek aprehkinati par 1 sihkrakstu rindinu jeb tahs telpu 6 kap. Pastellejumus un sludinajumus nem preti ekspedizijâ

Rigâ, Kalku un Kungu eelas stuhrî Nr. 1,
Kamarina namâ pee rahtuscha.

Ekspedizijas adrese: Въ экспедицію газеты „Deenas Lapa" г. Рига, уголъ Известковой и Господской ул. № 1.

Bes tam **peenem apstellejumus** ari: Peterburgas Ahrrigâ, Tehrbatas eelâ Nr. 18 Puhzischu (Eulenberga) grahmatu bodê un Jelgawas Ahrrigâ, Akminu eelâ Nr. 11, Altberga grahmatu bodê.

Ahrpus Rigas war **„Deenas Lapu"** pastellet: **Jehsis,** Melbarda (agrak Leepina) grahmatu bodê; **Walkâ,** M. Rudolfsa gr. bodê: **Rujenê,** Alksne gr. bodê, un **Renzenôs,** Steikman gr. bodê; **Jelgawâ,** Allunana, Jegera, brahlu Brilles un Schiffera grahmatu bodês; **Leepajâ,** Eulenberga gr. bodê; **Talsôs,** Towa un Hirschmana gr. bodês; **Tukumâ,** Baumana un Blumenthala gr. bodês; **Wentspilî,** Riesa gr. bodê; **Jaunjelgawâ** Schwabes gr. bodê; **Jekabstate,** Krahtina gr. bodê; **Bauskâ,** Allunana un Bekmana gr. bodês.

Wisi zeen. mahzitaji, skolotaji, pag. skrihweri un pag. waldes teek laipni luhgtas pastellejumus preti nemt.

Katris, kas **10** eksemplarus pastellê us **weenu** adresi, dabuhs weenu brihwekseplaru.

„Deenas Lapas" ekspedizija.

Neweenai mahju saimneezei

newajadsetu kawetees pamehginajumu isdarit ar

Henkela

balinaschanas-sodu.

Jaw 10 gadus israhdijusehs par derigu.
Leelakais „masgaschanas" un „balinaschanas" spehks.
Par pilnigu neskahdibu teek galwots.
Ari preeksch koka un metala leetahm nepahrspehta.

Likumigi apsargata fabrikas sihme.

Likumigi apsargata fabrikas sihme.

Neweenai mahju saimneezei

newajadsetu tapehz preeksch sawas weschas zitu ko isleetat kà

Henkela balinaschanas-sodu

ar drusziu labahm seepehm.

Tikai ar „Henkela balinaschanas-sodu" war panahkt spihdoschi baltu weschu.

Lai labi eewehro augschejo fabrikas sihmi.

Noliktawa leelumâ un pahrdoschana pee **E. Höflingera.**

Дозволено цензурою, г. Рига, 26. сентября 1886 г.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Rigâ, pee Petera basnizas.

No polizijas atwehlets.